

Nursel Duruel veya Türkiye'nin bitmez mutluluk arayışı

Her yıl verilen Mersin Kent Edebiyat Ödülü'ne bu kez Nursel Duruel layık görüldü. Bu vesileyle onun yazarlığını bir kez daha düşündüm. Yakınlığını, dostluğunu, auları, ömürlük yol göstermelerini hatırladım. O, her bakımdan benim güven duyduğum insanlardan birisi. Estetik beğeni ile saf vicdan, merhamet ile kültürel derinlik, fedakarlık ile hasbi çalışmayı kişiliğinde mayalandırılmış örnek yazarlarımızdan. Uzun erekte, jüri üyesi olarak bulunduğu edebiyat ödülleri için yazdığı raporların ders niteliği taşıdığı öngörüsündeyim. Umarım kaybolup gitmezler.



ÖMER
ERDEM

Ondan kendimce şikayetlerim de var. Az yazdı. Öz yazdı ama yine de az yazdı. Daha yazmalıydı. Hala ısrarcıyım bunda. Ne var ki bu şikayetimin şiddetini düşüren sebepler de var. **Şimdilik** iki kült hikaye kitabı yayımladı Duruel; *Geyikler*, *Annem*

ve *Almanya*, *Yazılı Kaya*. Her iki **kitap** da popüler kültürün didiklemediği bir nesneye dönüşmekten kurtuldu. Edebiyat dünyası ise üzerlerine düşünmekte, haklarında yazmakta, onları yerli yerine oturtmakta cimri davranmadı. Türkiye'deki nitelikli her yazar ve **şair** haberdardı **Nursel Duruel**'in değerinden. **Kitaplarını** okumuş, onlardan beslenmiş, bir şekilde dünyasına katmıştır. Bu da sevinilecek bir durumdur.

YKY, yazarın *Geyikler*, *Annem* ve *Almanya* eserini bu ay yeniden bastı. İlk kez 1982'de Adam Yayıncılık tarafından yayımlanan **kitap** o zamandan bugüne farklı yayınevleri tarafından da okurla buluşturulmuştu. Hem bu yeni baskı hem de ödül vesilesiyle *Annem*, *Geyikler* ve *Almanya* öyküsünü yeniden okudum. Sevgi ve yakınlık insanın mesafesini elinden alır. Daha ilk cümleden kilitlenirsiniz. Bir duygu mıknatısı sizi kendisine çeker. Ne yönden koptuğunu kestiremediğiniz toz duman sizi nefessiz bırakır. Vapurdaydım, sağında solunda çeşit çeşit insanlar vardı. İki adam arapça konuşarak yanlarındaki kadına bir şeyler açıklıyorlardı. 'Ayasofya, Haydarpaşa' isimleri geçiyordu. Onların yanlarındaki başka bir adam anlamadığım dilde bir şey sordu. Türkçe cevap verdi: 'Biz yurtdışında yaşıyoruz.' Adam gültümsedi. Kadın upuzun uzaklara baktı. Ben, *Geyikler*, *Annem* ve *Almanya*'nın henüz ilk cümlesindeydim. 'O gece İstanbul'da üçüncü gecemizdi.' Devamına gücüm yetmedi. Boğazımda bir şeyler düğümlendi. Kadına ve yanındaki esmer adamlara baktım. Neden? Her şey açıklanamıyor ki. O yüzden cevabı yok. Tamam dedim kendi kendime, sakince, aradan çıkarak, yazarı, kendimi düşünmeden, bir yabancı gibi okuyacağım. Ama sonra. Şimdi değil.

Bunu başardım mı? İçerdiği görsel örgü ve duyuruşlar üzerine daha önce yazmıştım. Belki de konuşmuş da. Bu kez, başka bir şey fark ettim. Nedense, ülkeyle, Türkiye ile birleştirdim onu. O küçük kız çocuğunu yurduma benzettim. Ayrılığın kaçınılmaz çatalında dumaksızın huzur ve mutluluk arayışının dolaylı hikayesi saydım. Yetişkinliklerini çocukluklarında yaşamak zorunda kalmış, kızlı erkekli nice insanın, o duygudan bu arayışa savrulduklarını, ama umut kadar yaşama isteklerini nasıl da ayakta tuttuklarını düşündüm. Ülke de bir ev gibidir. Bir aile gibi. Onun içinde nice çatışmalar, istenmeyen ayrılıklar ve bütün bunlardan etkilenen nice insanlar... Ve her olay iz bırakır yüreklerde. Ruhunu yaralar. Ve yine ruh her vakit ayağa kalkmak, dik dummak ister. Işık istiyoruz çünkü. Nefes almak.

Bir düşür belki bu. Gerçeğin sert ve acımasızlığından kaçıştır. Öyküde olduğu gibi, küçük bir kız çocuğu, annesinden ayrılığa nasıl dayanır? Yetmedi yaklaşmakta olan bir aile parçalanışında nerede yer alsın? Dahası bunlar yokmuş gibi nasıl davranır? İnsanın asıl gücü en zayıf olduğu yerde açığa çıkar ve **Nursel Duruel** bunu **sergilemekte** ustadır. Sadece o gece ve üç gündür evlerinde misafir kaldıkları Mihriban hanım teyze dışında kimsenin ismini bilmediğimiz bu harika hikayede, yazar bilerek özneleri isimlerden sıyrılır. Böylece her biri, en çok da, olayı bize anlatan kişi öne çıkar, kendi şahsında bütün psikoloji ve kişileri birleştirir. Ülke hikayesi sayışım bundan.

Öykünün Türkiye sosyolojisi ile kurduğu temas bir yana, asıl içerdiği, insanca ve hep insandan yana duran dilsel yaklaşım hala öykücülüğümüzde canlılığını koruyor. Ve daha da koruyacağı, diğer öykülerle birlikte Nursel Duruel kişiliğini belirleyeceği açık. Minnet ve saygıyla **Nursel Duruel**. Size bir kez daha teşekkür ederiz.